

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001728

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-04-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ревкова Анна Володимирівна

2. Anna V. Revkova

Кваліфікація: 051

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2622-5681

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 28-06-2024

Спеціальність за освітою: Менеджмент організацій і адміністрування

Місце роботи здобувача: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 05.854.021

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.52.13, 06.58.49, 06.58.55

Тема дисертації:

1. Організаційно-економічні засади продовольчого забезпечення населення України
2. Organizational-economic principles of food provision of Ukraine's population

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена розв'язанню актуальної наукової задачі, спрямованої на удосконалення теоретико-методичного базису та формування інноваційного організаційно-економічного механізму забезпечення продовольчої безпеки держави. Інформаційну базу дослідження становили матеріали Державної служби статистики України, Міністерства економіки України, Міністерства аграрної політики та продовольства України, статистичних щорічників, фінансової та статистичної звітності інших державних установ, наукові розробки зарубіжних та вітчизняних учених з визначеної тематики. У результаті проведеного дослідження, визначено, що для реалізації принципу продовольчої самозабезпеченості регіонів України, слід здійснити такі заходи: - провести детальний аналіз стану агропромислового комплексу областей України та об'єктивно оцінити ситуацію, що склалася; - сприяти розвитку фермерства та сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів (СОК); - обґрунтувати провідні критерії продовольчої самозабезпеченості та їхнє ресурсне забезпечення; - розробити Концепцію корпоративних форм та методів управління АПК; - прийняти низку законодавчих нормативно-правових актів на державному рівні, що

стосуватимуться підтримки садівництва, овочівництва та розвитку малих переробних підприємств; Запропоновано авторське бачення поняття «продовольче забезпечення населення» – як соціально-економічну категорію, що виражається в здатності держави задовольняти потреби населення в безпечних та високоякісних продовольчих товарах у достатніх обсягах, відповідних раціональним нормам споживання, що дозволяють здійснювати повноцінну і здорову життєдіяльність кожній людині, враховуючи її інтереси, а продовольчу безпеку розглядати, як політико-правову категорію, оскільки її сутність встановлена у міжнародних договорах. Досліджено критерії та систему показників кількісної оцінки забезпечення населення продовольством за допомогою абсолютних та відносних показників. Визначено забезпечення населення продовольством пов'язані з ефективністю громадського виробництва, рівнем і диференціацією доходів населення та безробіттям. Досліджено методику визначення індексу продовольчої безпеки країни та модернізовано її за рахунок врахування індикатора доступності продуктів харчування. Врахування індикатора достатності споживання дасть можливість більш повно визначити індекс продовольчої безпеки держави, що дасть можливість опосередковано врахувати при його визначенні раціональні норми споживання продуктів населенням. Визначено, що держава повинна створити усі необхідні умови, щоб основою сільськогосподарського виробництва за деякий час стали фермерські господарства, за рахунок: - обмеження щодо кількості землі у власності; - покращення умов для кредитування, які сприятимуть становленню малих та середніх фермерських господарств; - особливості оподаткування (зменшення податків для фермерських господарств). Визначено, що реалізувати довгострокові конкурентні переваги вітчизняного аграрного сектору України можливо шляхом стабільного нарощування врожайності за рахунок використання сучасних технологій органічного виробництва, підвищення продуктивності тварин на основі впровадження інноваційних технологій вирощування в комплексі з державною підтримкою тваринництва. Досліджено невідповідність норм споживання, встановлених МОЗ, та фактичних їх значень протягом 2015-2022 рр. Визначено, що для забезпечення доступними та якісними продуктами харчування населення України, особливо малозабезпечених верств населення, доцільним є створення програм підтримки населення через застосунок «Дія». Пропонується додати змогу отримання електронних продовольчих карток для малозабезпечених верств населення, які можна було б використовувати лише для придбання продуктів у визначених мережах продуктових магазинів. Визначено, що у структурі заходів державної політики розвитку продовольчого забезпечення України основне місце має займати податкове стимулювання у сфері переробних галузей АПК, а також формування нормативних засад створення прозорого співробітництва органів державної влади, представників агропродовольчого комплексу, побудованого на засадах рівності партнерів та узгодженості їх інтересів.

2. The dissertation work is devoted to the solution to the burning scientific task aimed at the improvement of theoretical-methodological basis and the formation of innovative organizational-economic mechanism of the state's product security. The information basis of the research comes from the materials of Public Service of Statistics of Ukraine, Ministry of Economy of Ukraine, Ministry of Agrarian Policy and Provision, annual statistics reports, financial and statistics reporting of other government agencies, scientific developments of foreign and domestic scientists on the studied topic. As the result of the research it has been stated that to implement the principles of product self-supply of Ukraine's regions the following measures should be taken: - to carry out detailed analysis of the condition of agricultural complex of the regions and to estimate the current situation properly; - to promote the development of farming and agricultural service cooperatives (ASC); - to justify the leading criteria of product self-supply and their resource provision; - to work out the Concept of cooperative forms and methods of agricultural complex management; - to sign legislative and normative-legal acts on the regional level. The author's personal understanding of the term "food provision of population" is proposed. It is explained as a social-economic category which is shown in the ability of the state to satisfy the population's needs in safe and high-quality organic food products in sufficient quantity, proper rational norms of consumption which allow to implement full-fledged and healthy life activity of every person considering his or her interests, and product security should be described as a political-legislative category which essence is specified in international agreements. The criteria and the system of indicators of quantity estimation of the population's provision with the

help of absolute and relative indicators have been studied. It has resulted in the fact that the population's food provision is connected with public production efficiency, the level and differentiation of the population's income and unemployment. The methodology of determination of the index of the country's product security has been studied and it has been modernized with the help of the consideration of the nutrition accessibility indicator. Considering the nutrition sufficiency indicator will give an opportunity to completely determine the index of the state's provision security and will let directly take into account in its determination rational norms of the population's food consumption. It has been discovered that the state must create all necessary conditions to let farming households become the basis of agricultural production in some time due to the following things: - limitations in private property; - such conditions for loans which facilitate the development of small and medium farming; - peculiarities of taxation (decrease in taxes for farming). It has been estimated that the realization of long-term competitive advantage of Ukraine's agricultural sector can be implemented via stable increase in crop capacity with the help of modern technologies of organic production, increase in animals' productivity on the basis of innovative technologies of growing together with the state's support of stockbreeding. The disparities of food consumption norms determined by Ministry of Health and their factual values have been studied. It has been determined that the creation of the population's support program via application "Diia" is expedient to provide Ukraine's population, especially poorer strata, with affordable high-quality food products. It was offered to give an opportunity to poorer population to get electronic provision cards which could be used only for buying food in a certain chain of food stores. It has been proved that taxation stimulation in the field of processing industries of agricultural complex must be the most important item in the measures of state policy of Ukraine's product supply development, other essential items here are the formation of normative principles of the creation of transparent cooperation of state authorities, representatives of agricultural complex based on the equality of partners and the consideration of their interests.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Soloviova O., Krasnyak O., Cherkaska V., Revkova A. Strategic development of international corporate social responsibility in agribusiness. *Economics ecology socium*. 2022. Vol. 6 (4). P. 51–64. DOI: <https://doi.org/10.31520/2616-7107/2022.6.4-5> (Web of Science)
- 2. Пронько Л.М., Гонтарук Я.В., Ревкова А.В. Дослідження стану розвитку фермерства в Україні. *Причорноморські економічні студії*. 2019. № 48-1. С. 155-165. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.48-25>.
- 3. Пронько Л.М., Ревкова А.В. Ефективність функціонування фермерських господарств в Україні. *Ефективна економіка*. 2021. № 7. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.7.76> URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9054>.
- 4. Ревкова А.В. Перспективи розвитку виробництва горіху волоського в фермерських господарствах. *Економіка та суспільство*. 2022. № 39. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-28> URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1359>.
- 5. Ревкова А.В. Вплив розвитку земельних відносин на діяльність фермерських господарств. *Агросвіт*. 2022 № 23. С. 64-71. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2022.23.64>
- 6. Ревкова А.В. Сільська територія як об'єкт аналізу і управління. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 4. С. 85-93. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2022.04.085>

- 7. Ревкова А.В. Сталий розвиток як ціль функціонування сільських територій. Економічний дискурс. 2022. № 3–4. С. 71-78. DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2022-2-7>
- 8. Ревкова А.В. Теоретичні підходи до розвитку сільських територій. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2022. Випуск 3-4. С. 77-85. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2022.03-04.077>
- 9. Фурман І.В., Ревкова А.В., Ревков О.А. Напрями формування системи продовольчого забезпечення населення України в умовах військового стану. Економіка та суспільство. 2023. Випуск 58. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-63> URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3317/3243>.
- 10. Revkova A. Marketing or the region as a tool for attracting investment. In: Management of marketing activities of agricultural formations in the conditions of European integration: Monograph. Boston, USA, 2022. P. 370-376. DOI: 10.46299/979-8-88862-828-7.16
- 11. Ревкова А.В. Використання світового досвіду ведення фермерства в Україні. Colloquium-journal. 2021. № 15 (102). Część 5. P. 77-81. DOI: <https://doi.org/10.24412/2520-6990-2021-15102-77-80>
- 12. Ревкова А.В. Відкриття ринку земель сільськогосподарського призначення в Україні: перспективи та ризики для фермерів. Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку та права: досвід та перспективи: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 3 листопада 2021 р. Полтава. 2021. С. 26-28.
- 13. Ревкова А.В. Державна підтримка фермерських господарств під час воєнного стану. Progressive research in the modern world: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 2-4 листопада 2022 р. Бостон, 2022. С. 28-32.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U002096, 0118U100511

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пронько Людмила Миколаївна

2. Liudmyla M. Pronko

Кваліфікація: к.е.н., доцент, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5633-901X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мудрак Руслан Петрович
2. Ruslan P. Mudrak

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1189-5463

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Свиноус Іван Вікторович
2. Ivan Svinous

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0346-1596

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Білоцерківський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493712

Місцезнаходження: пл. Соборна, буд. 8/1, Біла Церква, Білоцерківський р-н., 09100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Токарчук Діна Миколаївна
2. Dina M. Tokarchuk

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6341-4452

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=rpwqZIAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хаецька Ольга Петрівна

2. Olha P. Khaietska

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0262-1455

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Калетнік Григорій Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Калетнік Григорій Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Коваль Олена Вікторівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна